

MAGYAR IRODALMI ÉS NYELVÉSZETI SZIGORLAT

IRODALOMTUDOMÁNYI RÉSZ

A 2016-tól tanulmányaikat az osztatlan tanárképzésben megkezdők számára

A szigorlatot ajánlott a 8. félév végén letenni.

(2026. február 18.)

A Magyar irodalmi és nyelvészeti szigorlat a hallgatók tanulmányi menetében a nyelv- és irodalomtudományi szakmai tantárgyak után és a tanítási gyakorlat előtt, a 8. félév végén helyezkedik el. Célja, hogy a hallgató számot adjon arról a szakmai tudásáról, amelyet az egyetemi képzés során megszerzett, illetve amelyet felhasznál majd a középiskolai oktatás során.

A szigorlat két részből áll: egy nyelvtudományi és egy irodalomtudományi részből.

Az irodalomtudományi rész vizsgáztatása során a hallgatóknak az alábbi két tématerületen kell számot adniuk tudásukról, képességeikről:

A) TUDÁSBÁZIS (korszakok, alkotók, művek)

B) MEGKÖZELÍTÉSMÓDOK (korstílus, pályakép, műfajiság, elemzés, társművészetek)

A szigorlat során a hallgató húz egy A-tételt, amelyet a B-tételek közül húzott megközelítésmód alapján mutat be a bizottság előtt. Az A-tételek (amelyek a tudnivalók minimumát tartalmazzák) után felsorolt szakirodalom-listák tájékoztató jellegűek, érdemes azokat a vonatkozó egyetemi kurzusok (előadások és szemináriumok) szakirodalmi ajánlásaival kiegészíteni. Az alaposabb felkészülést segítheti továbbá a témában végzett önálló kutatómunka is, amelyhez az intézet oktatói szívesen nyújtanak további szépirodalmi és szakirodalmi ajánlásokat, illetve módszertani segítséget. (A tételsorban megadott szépirodalom és szakirodalom egy része ingyenesen elérhető az online térben, a webcímeket külön nem jelöltük.) Azoknál az A-tételeknél, ahol a líra esetében címeket nem, csak a versek darabszámát adtuk meg, a vizsgára való felkészülésnél a középiskolai irodalmi szöveggyűjtemények által reprezentált irodalmi kánonból válasszanak verseket. A vizsgán bármelyik középiskolai irodalmi szöveggyűjtemény használható segédletként. Azoknál a szerzőknél, akik nem szerepelnek a középiskolai szöveggyűjteményekben, az egyetemi szöveggyűjtemények, illetve a kritikai kiadások forgathatók haszonnal.

A-tételek

(TUDÁSBÁZIS)

1. Az ókori görög és római irodalom

Homérosz: *Íliász* vagy *Odüsszeia*

Aiszóposz: 3 fabula

Szapphó: 2 vers

Anakreón: 2 vers

Szophoklész: *Antigoné*

Aiszkhülosz: *Leláncolt Prométheusz*

Catullus: 2 vers

Vergilius: 2 vers (*Eklogák*), *Aeneis* (I–II., VI., XII. ének)

Horatius: 2 vers (*Ódák könyve*)

Ovidius: 2 történet az *Átváltozásokból* (pl. *Actaeon*; *Narcissus*, *Echo*; *Pygmalion* stb.)

Phaedrus: 3 állatmese

SZAKIRODALOM:

Bevezetés az ógörög irodalom történetébe, szerk. KAPITÁNFFY István, SZEPESSY Tibor, Bp., ELTE Eötvös József Collegium, 2013.

Thomas A. SZLEZÁK, *Homérosz: A nyugati kultúra születése*, Bp., Atlantisz, 2016.

ADAMIK Tamás, *Római irodalom – a kezdetektől a nyugatrómai birodalom bukásáig*, Bp., Pesti Kalligram, 2009.

Ókori és keleti irodalmak (szöveggyűjtemény), főszerk. SZEPESSY Tibor, ELTE–Gépeskönyv, 2004.

2. Biblia

Ószövetség: A világ teremtése, A második teremtéstörténet (Ter 1–2), A bűnbeesés (Ter 3,1–3,24), Káin és Ábel (Ter 4,1–4,26), A vízözön (Ter 6,13–9,29), A bábéli torony (Ter 11,1–11,9), Ábrahám áldozata (Ter 22,1–22,19), József története (Ter 37–50), 23. zsoltár (Zsolt 23,1–23,6), Prédikátor könyve (Préd 1–3, Préd 12), Énekek éneke (Én 1–8), Jónás könyve (Jón 1–4)

Újszövetség: Máté evangéliuma (Mt 1–28), Az irgalmas szamaritánus (Lk 10,25–10,37), A tékozló fiú (Lk 15,11–15,32), Pál apostol levelei (1Kor 1,1–1,13), János jelenései (Jel 5,1–5,5; 6,1–6,8; 21,1–21,8; 22,1–22,5)

SZAKIRODALOM:

RÓZSA Huba, *Bevezetés az Ószövetség könyveibe: Bevezetés az Ószövetség könyveinek irodalom- és hagyománytörténetébe*, Bp., Szent István Társulat, 2016.

FARKASFALVY Dénes, *Bevezetés az újszövetségi Szentírás könyveihez*, Bp., Szent István Társulat, 1995.

KOCSIS Imre, *Bevezetés az Újszövetség kortörténetébe és irodalmába*, I–II, Bp., Szent István Társulat, 2015.

TARJÁNYI Béla, *Evangélium-magyarázatok, II: Példabeszédek*, Bp., PPKE HTK, 1994.
GÁL Ferenc, *Pál apostol levelei*, Bp., Szent István Társulat, 2006.
FODOR György, *Az apokaliptikus eszkatológia = Az Atyák dicsérete: A 60 éves Vanyó László köszöntése*, szerk. KRÁNICZ Mihály, Bp., Szent István Társulat, 2002, 73–114.

3. A középkor irodalma

Carmina Burana – 3 vers
Szent Ágoston: *Vallomások*
Assisi Szent Ferenc: *Naphimnusz*
Walter von der Vogelweide: *Hársfaágak csendes árnyán, Ó, jaj, hogy eltűnt minden*
Halotti Beszéd és Könyörgés
Ómagyar Mária-siralom
Szent István Hartvik-féle legendája, Szent László legendája, Szent Margit legendája
François Villon: 5 vers
Dante Alighieri: *Isteni színjáték – Pokol*

SZAKIRODALOM:

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 28–39, 43–57.
MADAS Edit, *A szóbeliség és az írásbeliség határán = A magyar irodalom története I: A kezdetektől 1800-ig*, szerk. JANKOVITS László, ORLOVSZKY Géza, Bp., Gondolat, 2007, 59–70.
VIZKELETY András, *A magyar líra első fennmaradt terméke = A magyar irodalom története I: A kezdetektől 1800-ig*, szerk. JANKOVITS László, ORLOVSZKY Géza, Bp., Gondolat, 2007, 71–77.
Világirodalom, főszerk. PÁL József, Bp., Akadémiai, 2008, 278–309, 353–356.

4. A reneszánsz és a barokk világirodalma

Francesco Petrarca: 5 vers
Giovanni Boccaccio: 3 novella
William Shakespeare: 2 dráma az alábbiak közül: *Hamlet, Lear király, Romeo és Júlia, Macbeth, Szentivánéji álom, Sok hűhó semmiért, Szeget szeggel, A vihar*
Miguel de Cervantes: *Don Quijote*
John Milton: *Az elveszett Paradicsom*

SZAKIRODALOM:

Világirodalom, főszerk. PÁL József, Bp., Akadémiai, 2008, 309–316, 387–392, 405–429, 434–437.
Petrarca: Kalauz az életműhöz, szerk. Victoria KIRKHAM, Armando MAGGI, Bp., Kortárs, 2018, 57–105, 237–244.
Az angol irodalom története, főszerk. BÉNYEI Tamás, KÁLLAY Géza, Bp., Kijarat, 2021, II.
GÉHER István, *Shakespeare*, Bp., Corvina, 1998; UŐ., *Shakespeare-olvasókönyv*, Bp., Cserépfalvi, Szépirodalmi, 1991; Cserépfalvi, 1993; L'Harmattan, 2015.
Cervantes és a Don Quijote, szerk. CSUDAY Csaba, Piliscsaba, PPKE BTK, 2005.

5. A magyarországi reneszánsz (humanizmus és reformáció, Janus Pannonius, Balassi Bálint, Rimay János)

*Janus Pannonius: 5 vers

*Balassi Bálint: 10 vers

Rimay János: 5 vers

15–16. századi Biblia-fordítások

*Bornemisza Péter: *Electra*

Heltai Gáspár: *100 fabula*

SZAKIRODALOM:

JANKOVITS László, *Accessus ad Janum: A műértelmezés hagyományai Janus Pannonius költészetében*, Bp., Balassi, 2002, 141–221 (*Ad animam suam*) vagy: 117–139 (*Búcsú Váradtól*).

JELENITS István, *Janus Pannonius elégiája a táborozó Balázshoz*, ItK, 1972, 355–357.

HORVÁTH Iván, *A magyar vers a reneszánsz és reformáció korában = A magyar irodalom története, I: A kezdetektől 1800-ig*, szerk. JANKOVITS László, ORLOVSZKY Géza, Bp., Gondolat, 2007, 236–249.

HORVÁTH Iván, *Balassi könyve = A magyar irodalom története, I: A kezdetektől 1800-ig*, szerk. JANKOVITS László, ORLOVSZKY Géza, Bp., Gondolat, 2007, 351–362.

KLANICZAY Tibor, *A reneszánsz válsága és a manierizmus = K. T., A múlt nagy korszakai*, Bp., 1973, 226–282.

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 83–90, 111–172.

6. A magyarországi barokk (Pázmány Péter, Zrínyi Miklós, Mikes Kelemen)

*Pázmány Péter: prédikációk: *A nyelvnek vétkeiről, Hogy a tudós nagy emberek esetiben nem kell megbotránkozunk, Mint kell a keresztyén leányt nevelni, A keresztyén vitézek kötelességéről*

*Zrínyi Miklós: *Szigeti veszedelem, Az török áfium ellen való orvosság*

*Mikes Kelemen: *Törökországi levelek*

1 szabadon választott mű az alábbi önéletírások közül: Bethlen Miklós *Önéletírása* (1. könyv) vagy Bethlen Kata *Önéletírása* vagy Rákóczi Ferenc: *Vallomások* (1. könyv)

SZAKIRODALOM:

BÁN Imre, *A magyar barokk próza változatai = B. I., Eszmék és stílusok*, Bp., Akadémiai, 1976, 182–202.

ÖRY Miklós, SZABÓ Ferenc, *Pázmány Péter (1570–1637) = PÁZMÁNY Péter, Válogatás műveiből*, szerk. Ö. M., SZ. F., V. P., Bp., Szent István Társulat, 1983, I, 11–107.

HARGITTAY Emil, *Pázmány Péter irodalomtörténeti értékei: az alkotásmód legfőbb sajátosságai = Magyar irodalomtörténet*, szerk. BALÁZS Mihály, BARTÓK Zsófia Ágnes, HORVÁTH Iván, MARGÓCSY István, <https://f-book.com/mi/index.php?chapter=1008HARGPAZM>.

KOVÁCS Sándor Iván, *Az író Zrínyi Miklós*, Bp., Akadémiai, 2006, 251–285.

MIKES Kelemen, *Törökországi levelek = M. K. Művei*, s. a. r. HOPP Lajos, Bp., Szépirodalmi, 1978 (Magyar Remekírók), részlet az utószóból: 724–760.

7. A francia klasszicista dráma és a felvilágosodás világirodalma

2 dráma az alábbiak közül:

Pierre Corneille: *Cid*

Jean Racine: *Phaedra*

Molière: *Tartuffe*, *A mizantróp*, *A fősvény*, *Képzelt beteg*

2 regény az alábbiak közül:

Daniel Defoe: *Robinson Crusoe*

Jonathan Swift: *Gulliver utazásai*

Voltaire: *Candide*

Jean-Jacques Rousseau: *A társadalmi szerződés*

Immanuel Kant: *Mi a felvilágosodás?*

Johann Wolfgang von Goethe: 2 vers, *Az ifjú Werther szenvedései*, *Faust*

Friedrich Schiller: 2 vers, *Ármány és szerelem*

SZAKIRODALOM:

Világirodalom, főszerk. PÁL József, Bp., Akadémiai, 2008, 447–531.

BABITS Mihály, *Az európai irodalom története*, Bp., Auktor, 1991 (reprint), 284–381.

Pierre CHAUNU, *Bevezetés: A felvilágosodás megértéséhez* = P. CH., *A felvilágosodás*, ford. NAGY Géza, Bp., Osiris, 1998, 7–25.

8. A magyar felvilágosodás irodalma (Bessenyei György, Kazinczy Ferenc, Batsányi János, Kármán József, Fazekas Mihály)

*Bessenyei György: 5 vers, *Magyarság, Egy tudós társaság felállítása iránt való jámbor szándék, A filozófus*

*Kazinczy Ferenc: 10 vers, *Ortológus és neológus nálunk és más nemzeteknél, Fogságom naplója, Bevezetés a Magyar Museumhoz*

Batsányi János: 5 vers

*Kármán József: *Fanni hagyományai*

Fazekas Mihály: 5 vers, *Lúdas Matyi*

SZAKIRODALOM:

BÍRÓ Ferenc, *A felvilágosodás korának magyar irodalma*, Bp., Balassi, 1994, 73–87 (Bessenyei), 355–370 (Fazekas), 331–345 (Batsányi).

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 383–393 (Kazinczy, Kármán).

SZILÁGYI Márton, „Elhervadt a szeretet édes melege alatt” (*A Fanni hagyományai értelmezéséhez*), ItK 1993/1, 69–77.

CSETRI Lajos, *Kazinczy irodalmi nyelvújítási programja a XIX. század első évtizedében*, Literatura, 1983, 198–214.

AJKAY Alinka, *Klasszikus magyar irodalom, I: Felvilágosodás*, Piliscsaba, PPKE, 2011, [https://btk.ppke.hu/storage/tinymce/uploads/old/uploads/articles/4090/file/ajkay_alinka-klasszikus_magyar_irodalom\(1\).pdf](https://btk.ppke.hu/storage/tinymce/uploads/old/uploads/articles/4090/file/ajkay_alinka-klasszikus_magyar_irodalom(1).pdf).

9. Csokonai Vitéz Mihály és Berzsenyi Dániel

*Csokonai Vitéz Mihály: 20 vers, *Dorottya, A méla Tempefői, avagy az is bolond, aki poétává lesz Magyarországon*

*Berzsenyi Dániel: 10 vers, *Észrevételek Kölcsey recenziójára, Poétai harmonistika*

SZAKIRODALOM:

SZILÁGYI Márton, *A költő mint társadalmi jelenség: Csokonai Vitéz Mihály pályafutásának társadalomtörténeti dimenziói*, Bp., Ráció, 2014, 9–60, 187–221, 311–386.

SZAUDEK József, *Az estve és Az álom keletkezése (Csokonai és a felvilágosodás)* = SZ. J., *Az estve és Az álom*, Bp., Szépirodalmi, 1970, 220–270.

DEBRECZENI Attila, *Csokonai, az újrakezdések költője*, Debrecen, Csokonai, 1993, 159–243.

HORVÁTH János, *Egy fejezet a magyar irodalmi ízlés történetéből: Berzsenyi Dániel* = H. J., *Tanulmányok*, Debrecen, Kossuth, 1997², 167–180.

BÉCSY Ágnes, *„Halljuk miket mond a lekötött kalóz...”: Berzsenyi-versek elemzése, értelmezése*, Bp., Tankönyvkiadó, 1985.

10. A romantika világirodalma

Johann Christian Friedrich Hölderlin: 2 vers

Heinrich Heine: 2 vers

William Wordsworth: 2 vers

Percy Bysshe Shelley: 2 vers

John Keats: 2 vers

Edgar Allan Poe: *A holló*

2 epikus mű az alábbiak közül:

Novalis: *Heinrich von Ofterdingen*

E. T. A. Hoffmann: *Az arany virágcserep* vagy *A homokember*

Jane Austen: *Értelem és érzelem* vagy *Büszkeség és balítélet*

Mary Shelley: *Frankenstein* vagy *a modern Prométheusz*

George Gordon Byron: *Don Juan*

Walter Scott: *Ivanhoe*

Alekszandr Szergejevics Puskin: *Anyegin*

Victor Hugo: *A párizsi Notre-Dame*

Edgar Allan Poe: *A Morgue utcai kettős gyilkosság*

Emily Brontë: *Üvöltő szelek*

SZAKIRODALOM

Világirodalom, főszerk. PÁL József, Bp., Akadémiai, 2008, 532–639.

Jerome MCGANN, *Újragondolni a romantikát = Újragondolni a romantikát*, szerk. HANSÁGI Ágnes, HERMANN Zoltán, Bp., Kijarat, 2003, 189–206.

HORVÁTH Károly, *A romantika műfaji rendje és korszakai* = H. K., *A romantika értékrendszere*, Bp., Balassi, 1997, 17–31.

11. A magyar romantika (Kisfaludy Károly, Katona József, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály)

Kisfaludy Károly: 5 vers, *Stibor vajda, A kérők, Hős Fercsi*

*Katona József: 5 vers, *Bánk bán, Mi az oka, hogy Magyarországon a játékszíni költőmesterség lábra nem tud kapni?*

*Kölcsey Ferenc: 10 vers, *Nemzeti hagyományok*, kritika Berzsenyiről, *Mohács, Parainesis Kölcsey Kálmánhoz*

*Vörösmarty Mihály: 25 vers, *Délsziget, A rom, Csongor és Tünde*

SZAKIRODALOM:

BABITS Mihály, *Az ifjú Vörösmarty, A férfi Vörösmarty* = B. M., *Esszék, tanulmányok*, Bp., Szépirodalmi, 1978, I, 208–255.

HORVÁTH János, *Kölcsey Ferenc* = H. J., *Tanulmányok*, Bp., Akadémiai, 1956, 154–201.

HORVÁTH János, *Kisfaludy Károly és íróbarátai*, Bp., Művelt Nép, 1955, 54–93.

DÁVIDHÁZI Péter, *A Vanitatum vanitas és a magyar kritika* = „A mag kikél”: *Előadások Kölcsey Ferencről*, szerk. TAXNER-TÓTH Ernő, Bp.–Fehérgyarmat, PIM – Kölcsey Társaság, 1990, 139–159.

SZABÓ G. Zoltán, *Kölcsey Hymnusáról*, ItK, 1998, 114–145.

BARTA János, *A romantikus Vörösmarty* = B. J., *Klasszikusok nyomában*, Bp., Akadémiai, 1976, 416–435.

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 415–423, 423–428.

12. *Petőfi Sándor

30 vers, *János vitéz, Az apostol, A helység kalapácsa, A hóhér kötele, Útirajzok, Levelek Arany Jánoshoz*

SZAKIRODALOM:

MARGÓCSY István, *Petőfi Sándor (kísérlet)*, Bp., Korona, 1999.

KERÉNYI Ferenc, *Petőfi Sándor élete és költészete*, Bp., Osiris, 2008.

Szeptember végén, szerk., FÜZFÁ Balázs, Szombathely, Savaria University Press, 2008.

MILBACHER Róbert, *Petőfi „pályakezdése” mint probléma: Kísérlet egy elméleti keret fölvezetésére = Értelmiségi karriertörténetek, kapcsolathálók, írócsoportosulások*, szerk. BÍRÓ Annamária, BOKA László, Nagyvárad–Budapest, Partium Egyetem – rec.iti, 2014, 137–146.

13. *Arany János

30 vers

Szondi két apródja, Tetemre hívás, Ágnes asszony, Pázmán lovag, V. László, A walesi bárdok, Tengeri-hántás, Vörös Rébék, Hid-avatás

Toldi, Toldi estéje, Az elveszett alkotmány, Bolond Istók, A nagyidai cigányok

Naiv eposzunk, Levelek Petőfi Sándornak, A magyar nemzeti versidomról

SZAKIRODALOM:

SZILÁGYI Márton, „Mi vagyok én?”: *Arany János költészete*, Bp., Kalligram, 2017.

MILBACHER Róbert, *Kísérlet A nagyidai cigányok (újra)értelmezésére*, ItK, 1996/4, 415–441.

DÁVIDHÁZI Péter, *Hunyt mesterünk: Arany János kritikusi öröksége*, Bp., Magvető, 1992, 73–111, 185–190.

TARJÁNYI Eszter, *Arany János és a parodisztikus hagyomány*, Bp., Universitas, 2013.

BARTA János, *Az „Őszikék” titkai* = B. J., *A pálya végén*, Bp., Szépirodalmi, 1987, 122–143.

14. Kemény Zsigmond, Jókai Mór, Gyulai Pál

Kemény Zsigmond: *Ködképek a kedély láthatárán, A rajongók, Arany Toldijáról, Élet és irodalom*

*Jókai Mór: *Egy magyar nábob, A kőszívű ember fiai, Az arany ember, De kár megvénülni!*

Gyulai Pál: *Egy régi udvarház utolsó gazdája*

SZAKIRODALOM:

BARTA János, *A pálya ívei: Kemény Zsigmond két regényéről*, Bp., Akadémiai, 1985.

IMRE László, *Műfajok létformája XIX. századi epikánkban*, Debrecen, Kossuth Egyetemi, 1996, 255–291.

Jókai & Jókai, szerk. HANSÁGI Ágnes, HERMANN Zoltán, Bp., KRE–L'Harmattan, 2013.

EISEMANN György, „Elmondom, ahogy megértem” (*A forradalom elbeszélése Jókai Mór A kőszívű ember fiai című regényében*) = *Az elbeszélés módzatai*, szerk. JÓZAN Ildikó, KULCSÁR SZABÓ Ernő, SZEGEDY-MASZÁK Mihály, Bp., Osiris, 2003, 173–213.

TARJÁNYI Eszter, *Történetek csapdájában = A XIX. század vonzásában: Tanulmányok T. Erdélyi Ilona tiszteletére*, szerk. KICZENKO Judit, THIMÁR Attila, Piliscsaba, PPKE BTK, 2001, 256–271.

BÉNYEI Péter, *Kísérlet a nemzeti teleológia érvényességének fenntartására: Jókai Mór: A kőszívű ember fiai*, Alföld 2002/3, 68–90.

DÁVIDHÁZI Péter, *Gyulai Pál történelemszemlélete*, ItK, 1972, 580–600.

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 567–568, 568–572.

15. *Madách Imre

Az ember tragédiája

A civilizátor vagy Mózes

SZAKIRODALOM:

ARANY János, *Egy üdvözlő szó* = A. J. *Összes művei*, szerk. NÉMETH G. Béla, Bp., Akadémiai, 1968, 369–371.

HORVÁTH Károly, *Madách Imre*, Bp., Gondolat, 1984.

BARTA János, *Az ember tragédiája értelmezéséhez* = B. J., *A pálya végén*, Bp., Szépirodalmi, 1987, 278–316.

EISEMANN György, *Létértelmező motívumok Az ember tragédiájában* = E. Gy., *Keresztutak és labirintusok*, Bp., Tankönyvkiadó, 1991, 37–68.

SZEGEDY-MASZÁK Mihály, *Történelemértelmezés és szerkezet Az ember tragédiájában* = *Madách tanulmányok*, szerk. HORVÁTH Károly, Bp., Akadémiai, 1978, 143–153.

Az ember tragédiája, Irodalmi Magazin, 2020/4.

16. A romantika utáni regény Európában

3 szabadon választott mű az alábbiak közül:

Honoré de Balzac: *Goriot apó*

Stendhal: *Vörös és fekete* vagy *A pármai kolostor*

Mihail Jurjevics Lermontov: *Korunk hőse*

Nyikolaj Vasziljevics Gogol: *Holt lelkek*, *Az orr*, *A köpönyeg*

William Makepeace Thackeray: *Hiúság vására*

Charles Dickens: *Szép remények* / *Nagy várakozások*

Ivan Goncsarov: *Oblomov*

Émile Zola: *Nana*

SZAKIRODALOM:

SZEGEDY-MASZÁK Mihály, *A realizmus mint történeti irányzat* = SZ-M. M., *Kemény Zsigmond*, Bp., Szépirodalmi, 1989, 9–41.

Világirodalom, főszerk. PÁL József, Bp., Akadémiai, 2005, 643–723.

GINTLI Tibor, SCHEIN Gábor, *Az irodalom rövid története, II: A realizmustól máig*, Pécs, Jelenkor, 2007, 5–18, 38–48, 57–65.

SZEGEDY-MASZÁK Mihály, *Kubla kán és Pickwick úr: Romantika és realizmus az angol irodalomban*, Bp., Magvető, 1982, 224–286.

17. A 19. század második felének magyar irodalma (Vajda János, Arany László, Reviczky Gyula, Mikszáth Kálmán, Petelei István, Gozsdu Elek, Ambrus Zoltán, Gárdonyi Géza, Bródy Sándor, Cholnoky Viktor)

*Vajda János: 10 vers

Arany László: *A délibábok hőse*

Reviczky Gyula: 5 vers, *Arany mint humorista*, *Kozmopolitikus irány a költészetben*

*Mikszáth Kálmán: *Tót atyafiak*, *A jó palócok*, *Gavallérok*, *Beszterce ostroma*, *Szent Péter esernyője*

*Gárdonyi Géza: *Az én falum* (*A nagy eff*, *Március*, *Október*, *A táltos ember*, *A mesgyekő*, *A hópehely*), *Az öreg tekintetes*, *A lámpás*

2 szabadon választott szerző az alábbiak közül:

Petelei István: *A vén nemes, A jutalom, A kis Gáspárovics, Lobbanás az alkonyatban*

Gozsdu Elek: *Sámson madara, Nirvána, Spleen, Ultima ratio, Őszi eső, Napraforgó, Ének a zenéről, Köd*

Ambrus Zoltán: *Ninive pusztulása, Pókháló kisasszony, Olajfák és narancserdők, Tóparti gyilkosság*

Bródy Sándor: *A nap lovagja, Rembrandt*

Cholnoky Viktor: *Az Alerion-madár vére, Tartini ördöge, Olivér lovag, A kövér ember, Trivulzió szeme*

SZAKIRODALOM:

NÉMETH G. Béla, *A kiábrándultság hanghordozása: A romantikát lezáró lírai forduló néhány vonása* = N. G. B., *Hosszmetsetek és keresztmetsetek*, Bp., Szépirodalmi, 1987, 421–435.

KOVÁCS Ida, *Vajda János = A márciusi ifjak nemzedéke*, szerk. KÖRMÖCZI Katalin, Bp., Magyar Nemzeti Múzeum, 2000, 293–313.

IMRE László, *A magyar verses regény*, Bp., Akadémiai, 1990, 168–304.

T. SZABÓ Levente, *Mikszáth, a kételkedő modern: Történelmi és társadalmi reprezentációk Mikszáth Kálmán prózapoétikájában*, Bp., L' Harmattan, 2007.

TARJÁNYI Eszter, *Mikszáth Kálmán esete a detektívtörténettel*, *Literatura*, 2005/1, 50–78.

NÉMETH G. Béla, „Az én falum” írója – „Az én falum” világa = N. G. B., *Századutóról – századelőről*, Bp., Magvető, 1985, 139–160.

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 486–489, 584–596, 653–656.

18. A modernség fordulata a világirodalomban (líra, epika, dráma)

Charles Baudelaire: 2 vers

Paul Verlaine: 2 vers

Arthur Rimbaud: 2 vers

Stéphane Mallarmé: 2 vers

Rainer-Maria Rilke: 2 vers

Walt Whitman: 2 vers

2 regény az alábbiak közül:

Gustave Flaubert: *Bovaryné*

Fjodor Mihajlovics Dosztojevszkij: *Bűn és bűnhődés*

Lev Tolsztoj: *Ivan Iljics halála* vagy *Anna Karenina*

2 dráma az alábbiak közül:

Henrik Ibsen: *A vadkacsa* vagy *Nóra / Babaszoba*

Anton Pavlovics Csehov: *Három nővér* vagy *Cseresznyés kert* vagy *Sirály*

SZAKIRODALOM:

Világirodalom, főszerk. PÁL József, Bp., Akadémiai, 2005, 749–886.

GINTLI Tibor, SCHEIN Gábor, *Az irodalom rövid története, II: A realizmustól máig*, Pécs, Jelenkor, 2007, 101–125, 129–134, 151–152, 156–169.

Mihail BAHTYIN, *Dosztojevszkij poétikájának problémái*, Bp., Osiris, 2001.
 Peter SZONDI, *A modern dráma elmélete*, Bp., Osiris, 2002.
 Lev SESZTOV, *Teremtés a semmiből*, Bp., Osiris, 1999.
 Erika FISCHER-LICHTE, *A dráma története*, Pécs, Jelenkor, 2001.

19. *Ady Endre

30 vers

2 esszé az alábbiak közül:

Ismeretlen Korvin-kódex margójára, Bilek, *A duk-duk affér*, *A magyar Pimodán*, *Fekete macska*

SZAKIRODALOM:

KENYERES Zoltán, *Ady Endre*, Bp., Korona, 1998.
 HORVÁTH János, *Ady szimbolizmusa* = H. J., *Tanulmányok*, II, Debrecen, Kossuth Egyetemi, 1997, 545–556.
Tanulmányok Ady Endréről, szerk. KABDEBÓ Lóránt, KULCSÁR SZABÓ Ernő, KULCSÁR-SZABÓ Zoltán, MENYHÉRT Anna, Bp., Anonymus, 1999.
 EISEMANN György, *Modernitás, nyelv, szimbólum* = *A magyar irodalom történetei*, II, szerk. SZEGEDY-MASZÁK Mihály, VERES András, Bp., Gondolat, 2007, 689–703.
Kocsi-út az éjszakában, szerk. FÜZFA Balázs, Szombathely, Savaria University Press, 2011.
Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 762–770.

20. *Babits Mihály

25 vers

1 novella az alábbiak közül: *Drága élet*, *Karácsonyi Madonna*, *Mythologia*

2 esszé az alábbiak közül: *Ágoston*, *A veszedelmes világnézet*, *Pajzssal és dárdával*, *Magyar költő 919-ben*, *Új klasszicizmus felé*, *Nemzet és Európa*, *Gondolatok az ólomgömb alatt*

1 regény az alábbiak közül: *Timár Virgil fia*, *A gólyakalifa*

SZAKIRODALOM:

RÁBA György, *Babits Mihály*, Bp., Gondolat, 1983.
 RÁBA György, *Babits Mihály költészete*, Bp., Szépirodalmi, 1981.
 NEMES NAGY Ágnes, *A hegyi költő*, Bp., Magvető, 1984.
 KELEVÉZ Ágnes, „Lelkemben bakhánszlárma tombol”: *A fiatal Babits dionüszoszi és apollóni verseiről* = K. Á., „Kit új korokba küldtek régi eszmék”: *Babits útján az antikvitástól napjainkig*, Bp., PIM, 2008, 7–21.
Esti kérdés, szerk. FÜZFA Balázs, Szombathely, Savaria University Press, 2009.
 FÁJ Attila, *Az ószövegségi és a babitsi Jónás-paradoxon logikai megoldása*, *Új Dunatáj*, 2010/4, 39–49.
 SIPOS Lajos, *Babits Mihály*, Szekszárd, Babits, 2008.
 SIPOS Lajos, *Szövegépítés és szövegalkotás a Timár Virgil fia című regényben* = S. L., *Új klasszicizmus felé...*, Bp., Argumentum, 2002, 145–163.

SIPOS Lajos, *Mythologia* = S. L., *Új klasszicizmus felé...*, Bp., Argumentum, 2002, 132–144.
Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 770–778.

21. *Kosztolányi Dezső

25 vers

Pacsirta, Édes Anna

3 novella az alábbiak közül: *Alfa, Erzsébet, Boldogság, A kövér bíró, Caligula, Esti Kornél* kötetből (1933)

SZAKIRODALOM:

MARGÓCSY István, *A szegény kisgyermek panasza* = *A rejtőző Kosztolányi*, szerk. MÉSZ Lászlóné, Bp., Tankönyvkiadó, 1987, 49–54.

SZEGEDY-MASZÁK Mihály, *Kosztolányi Dezső*, Pozsony, Kalligram, 2010.

Hajnali részegség, szerk. FÜZFÁ Balázs, Szombathely, 2010.

SZEGEDY-MASZÁK Mihály, *Körköröség és transzcendencia a Pacsirtában* = Sz.-M. M., „*Minta a szönyegen*”: *A műértelmezés esélyei*, Bp., Balassi, 1995, 185–198.

Literatura, 1986/1–2.

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 689–698, 762–830, 866–870, 888–905.

BARABÁS Judit, *Édes Anna* = *Tanulmányok Kosztolányi Dezsőről*, szerk. KULCSÁR SZABÓ Ernő, SZEGEDY-MASZÁK Mihály, Bp., Anonymus, 1998, 143–157.

BENGI László, *Elbeszél halál: Kosztolányi-tanulmányok*, Bp., Ráció, 2012.

22. Krúdy Gyula, Móricz Zsigmond

*Krúdy Gyula:

Szindbád ifjúsága (1911, 1925), *Boldogult úrfikoromban* vagy *A vörös postakocsi*, *Utolsó szivar az Arabs szürkénél*

SZAKIRODALOM:

BEZECZKY Gábor, *Krúdy Gyula: Szindbád*, Bp., Akkord, 2003.

GINTLI Tibor, „*Valaki van, aki nincs*”: *Személyiségbeszélés és identitás Krúdy Gyula regényeiben*, Bp., Akadémiai, 2005, 11–36.

SZEGEDY-MASZÁK Mihály, *Metaforikus szerkezet a Kosztolányi- és a Krúdy-novellában* = *A novellaelemzés új módszerei*, szerk. HANKISS Elemér, Bp., Akadémiai, 1971, 65–72.

FÜLÖP László, *Közelítések Krúdyhoz*, Bp., Szépirodalmi, 1986.

EISEMANN György, *Az emlékezés ízei (Krúdy Gyula Szindbád novelláinak mnemotechnikájáról)* = E. Gy., *A folytatódó romantika*, Bp., Orpheus Könyvek, 1999, 117–128.

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 646–652.

*Móricz Zsigmond:

Az Isten háta mögött

Hét krajcár, Csipkés Komárominé, Szegény emberek, A hiba, Judith és Eszter, Tragédia, Barbárok
2 regény az alábbiak közül: *Úri muri, Rokonok, Kivilágos kivrattig, Pillangó, Árvácska*

SZAKIRODALOM:

GINTLI Tibor, *Bovary úr vagy Bovaryné? = Az újraolvasott Móricz*, szerk. ONDER Csaba, Nyíregyháza, 2005, 68–79.

SZILÁGYI Zsófia, *Móricz Zsigmond*, Bp., Pesti Kalligram, 2013.

KULCSÁR SZABÓ Ernő, *Beszédaktus, szerepkör, irónia: Az Isten háta mögött mint elbeszélés*, Alföld, 1993/4, 58–76.

DOBOS István, *Egyszólamúság vagy együtthangzás? Útban a regény többnyelvűsége felé. Móricz Zsigmond: Az Isten háta mögött*, It, 2015/1, 34–45.

TVERDOTA György, *Nevető rokonok*, It, 2005/2, 123–129.

BENYOVSZKY Krisztián, *Fosztogatás: Móricz-elemzések*, Pozsony, Kalligram, 2010.

A kifosztott Móricz?, szerk. FENYŐ D. György, Bp., Krónika Nova, 2001.

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 671–677.

23. Kaffka Margit, Csáth Géza, Karinthy Frigyes

*Kaffka Margit:

Színek és évek

1 novella az alábbiak közül: *Csendes válságok, Polixéna tant, Süppedő talajon, Így beszélt az asszony*

SZAKIRODALOM:

BODNÁR György, *Kaffka Margit*, Bp., Balassi, 2001.

BENYOVSZKY Krisztián, *Emlékezés és narráció három modellje (Kaffka Margit, Ottlik Géza, Talamon Alfonz) = B. K., Rácsmustra: Regényes olvasónapló Kaffka Margittól Bodor Ádámig*, Pozsony, Kalligram, 2001, 37–56.

SZITÁR Katalin, *Az elbeszélő gondolkodása és a szó poétikuma: Kaffka Margit: Polixéna tant = Szó, elbeszélés, metafora: Műelemzések a XX. századi magyar próza köréből*, szerk. HORVÁTH Kornélia, SZITÁR Katalin, Bp., Kijárat, 2003, 387–409.

FÜLÖP László, *Kaffka Margit*, Bp., Gondolat, 1987.

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 666–671.

Csáth Géza:

2 novella az alábbiak közül: *A varázsló kertje, A vörös Eszti, Anyagyilkosság, Ópium*

SZAKIRODALOM:

SZAJBÉLY Mihály, *Csáth Géza*, Bp., Gondolat, 1989.

A varázsló halála: In memoriam Csáth Géza, szerk. SZAJBÉLY Mihály, Bp., Nap, 2004.

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 683–689.

*Karinthy Frigyes:

Utazás a koponyám körül

1 novella az alábbiak közül: *A cirkusz, Barabbás, Találkozás egy fiatalemberrel, Én és énke*

SZAKIRODALOM:

OLASZ Sándor, *A regény metamorfózisa a huszadik század első felének magyar irodalmában*, Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 1997.

Bíráló álruhában: Tanulmányok Karinthy Frigyesről, szerk. ANGYALOSI Gergely, Bp., Maecenas, 1990.

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 698–703.

24. Juhász Gyula, Tóth Árpád, Füst Milán lírai beszédmódja

*Juhász Gyula: *Nietzsche, Ady Endrének, Berzsenyi, Tiszai csönd, Magyar táj, magyar ecsettel, Annára gondolok, Tápai Krisztus, Tápai lagzi*

*Tóth Árpád: *Meddő órán, Esti szonett, Hajnali szerenád, Elégia egy rekettyebokorhoz, Esti sugárkoszorú, Lélektől lélekig*

Füst Milán: *Óda pártfogómhoz, Objektív kórus, Katonák éneke, Öregség, Nyilas-hava, A kalandor, Önarckép, Óda egy elképzelt művészhez*

SZAKIRODALOM:

NÉMETH G. Béla, *A csendes tűnődés költője (Tóth Árpád)* = N. G. B., *Kérdések és kétségek*, Bp., Balassi, 1995, 140–147.

SCHEIN Gábor, *Füst Milán*, Bp., Jelenkor, 2017.

BORBÉLY Sándor, *Tükörkép Juhász Gyuláról*, Bp., Gladiátor, 1999.

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 785–798.

ACÉL Zsolt, *Műfajok és hagyományok Füst Milán Bukolika című ciklusában: Szövegközöttiség és szövegkritika*, It, 2007, 331–339.

ANGYALOSI Gergely, *A lélek lehetőségei*, Bp., Akadémiai, 1986.

25. Avantgárd (világirodalom és Kassák Lajos)

*Kassák Lajos: *Vásárban, A ló meghal a madarak kirepülnek, Örömhöz, 12. számú költemény, Mesteremberek*

A Tett és a Ma című folyóiratainak átfogó ismerete, irodalomszervező tevékenysége, valamint az irodalmi avantgárd, az 'izmusok' jellemzőinek és történetének átfogó ismerete

Guillaume Apollinaire: 5 vers a *Szeszek* című kötetből

Blaise Cendrars: *Húsvét New Yorkban, A transzszibériai expressz és a franciaországi kis Johanna prózája*

SZAKIRODALOM:

KASSÁK Lajos, PÁN Imre, *Izmusok: A modern művészeti irányok története*, Bp., Napvilág, 2003.

DERÉKY Pál, „*Latabagomár ó talatta latabagomár és finfi*”: *A XX. század eleji magyar avantgárd irodalom*, Debrecen, Kossuth Egyetemi, 1998.

RÁBA György, *A föllázított valóság poézise* = R. Gy., *Csönd-herceg és a nikkel számovár*, Bp., Szépirodalmi, 1986, 202–211.

RÓNAY György, *Kassák Lajos*, Bp., Szépirodalmi, 1971.

Tanulmányok Kassák Lajosról, szerk. KABDEBŐ Lóránt, Bp., Anonymus, 2000.
Formateremtő elvek a költői alkotásban, szerk. HANKISS Elemér, Bp., Akadémiai, 1971.
Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 799–807.
 TÓTH Szilvia, *Blaise Cendrars Húsvét New Yorkban és A transzsibériai expressz és a franciaországi kis Johanna prózája*, Publicationes Universitatis Miskolciensis, Sectio Philosophica, 2010, 121–128.

26. A későmodernség világirodalma

T. S. Eliot: *A puszta ország* (ford. Weöres Sándor) / *Átokföldje* (ford. Vas István)
 Ezra Pound: *A jócimborá balladája, Egy metróállomáson*
 Federico García Lorca: *Alvajáró románc*
 Paul Celan: *Halálfüga*

2 szabadon választott szerző/mű az alábbiak közül:

Franz Kafka: *Az átváltozás* vagy *A per*
 Thomas Mann: *Halál Velencében* vagy *Mario és a varázsló*
 Albert Camus: *Közöny* / *Az idegen*
 Mihail Bulgakov: *A Mester és Margarita*

1 szabadon választott szerző/mű az alábbiak közül:

Bertolt Brecht: *Kurázs mama és gyermekei*
 Samuel Beckett: *Godot-ra várva*
 Friedrich Dürrenmatt: *A fizikusok*
 Arthur Miller: *Az ügynök halála*

SZAKIRODALOM:

Világirodalom, szerk. PÁL József, Bp., Akadémiai, 2008 (vonatkozó fejezetek).
 DÁVIDHÁZI Péter, *Egy utalásnyi kulturális emlékezet, I–II: The Waste Land, Ezékiel és a magyar fordítások*, Holmi, 2013/7, 848–863; 2013/8, 999–1017.
 BACSÓ Béla, *A szó árnyéka – Paul Celan költészetéről*, Pécs, Jelenkor, 1996.
 GYÖRFFY Miklós, *Kafka: Átváltozás* = GY. M., *Polgárok és művészek: Metszet a XX. századi német prózáról*, Bp., Korona Nova, 1997, 26–37.
 SZENDI Zoltán, *Lélek és kép: Világkép és kompozíció Thomas Mann kisepikájában*, Pécs, Pro Pannonia, 1996.

27. *József Attila

30 vers

Az istenek halnak, az ember él: Tárgyi kritikai tanulmány Babits Mihály verseskötetéről
Szabad-ötletek jegyzéke két ülésben
Curriculum vitae

SZAKIRODALOM:

TVERDOTA György, *József Attila*, Bp., Korona, 1999.

TVERDOTA György, „szublimálom ösztönöm”: *József Attila-versek elemzése*, Bp., Universitas, 2006.
Tanulmányok József Attiláról, szerk. KABDEBÓ Lóránt, KULCSÁR SZABÓ Ernő, KULCSÁR-SZABÓ Zoltán, MENYHÉRT Anna, Bp., Anonymus, 2001.

BÓKAY Antal, *József Attila poétikái*, Bp., Gondolat, 2004.

28. A későmodern magyar líra

*Szabó Lőrinc: 10 vers

*Radnóti Miklós: 15 vers

Weöres Sándor: 5 vers, *A vers születése (Meditáció és vallomás)*

Pilinszky János: 5 vers, *A mű születése* c. előadás (a *Publicisztikai írások* c. kötetből, 1999)

Nemes Nagy Ágnes: 5 vers, *Rózsa, rózsá c. esszé (Az élők mértana* c. kötetből, 2004)

2 szabadon választott szerző az alábbiak közül:

Vas István: 3 vers (a *Vas István: Összegyűjtött versek* c. kötetből, 2000)

Kormos István: 3 vers (a *Kormos István művei* c. kötetből, 1995)

Nagy László: 3 vers (a *Seb a cédruson* c. kötetből, 1995)

Dsida Jenő: 3 vers (a *Dsida Jenő összegyűjtött versei* c. kötetből, 2008)

Reményik Sándor: 3 vers (a *Reményik Sándor összes versei* c. kötetből, 1941)

Áprily Lajos: 3 vers (az *Áprily Lajos összes versei* c. kötetből, 1993)

Kálnoky László: 3 vers (a *Kálnoky László: Összegyűjtött versek* c. kötetből, 1980)

Zelk Zoltán: 3 vers (a *Tűzből mentett hegedű* c. kötetből, 1963)

Juhász Ferenc: 3 vers (a *Szárnyas csikó* c. kötetből, 1949)

SZAKIRODALOM:

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 807–815, 826–830, 866–870, 889–905, 1009–1010, 1018–1019.

KABDEBÓ Lóránt, „A magyar költészet az én nyelvemen beszél.” *A kései Nyugat-líra összegződése Szabó Lőrinc költészetében*, Bp., MTA ITI, 1992.

FERENCZ Győző, *Radnóti Miklós élete és költészete*, Bp., Osiris, 2005.

KENYERES Zoltán, *Weöres Sándor*, Bp., Kossuth, 2013.

TOLCSVAI NAGY Gábor, *Pilinszky János*, Pozsony, Kalligram, 2002.

SCHEIN Gábor, *Nemes Nagy Ágnes költészete*, Bp., Belvárosi, 1995.

29. A későmodern magyar próza és dráma

Németh László: *Gyász vagy Iszony*

Márai Sándor: *Egy polgár vallomásai*

Ottlik Géza: *Iskola a határon, Minden megvan* (elbeszélés)

Örkény István: 5 egyperces novella

Mészöly Miklós: *Saulus*

Németh László: *Széchenyi*
Örkény István: *Tóték vagy Macskajáték*

1 szabadon választott szerző/mű az alábbiak közül:

Illyés Gyula: *Puszták népe*
Szerb Antal: *Utas és holdvilág*
Tamási Áron: 5 novella
Wass Albert: *Adjátok vissza a hegyeimet!*
Déry Tibor: *Szerelem, Két asszony*
Sántha Ferenc: *Az ötödik pecsét*
Mándy Iván: 5 novella
Szabó Magda: *Freskó vagy Az őz vagy Az ajtó*

1 szabadon választott szerző/mű az alábbiak közül:

Illyés Gyula: *Fáklyaláng*
Mészöly Miklós: *Az ablakmosó*
Sarkadi Imre: *Oszlopos Simeon*
Pilinszky János: *KZ-oratórium*
Csurka István: *Ki lesz a bálanya?*
Örkény István: *Pisti a vérzivatarban*

SZAKIRODALOM:

Magyar irodalom, főszerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 713–749, 863–866, 905–907, 914–923, 955–960.
DOBOS István, *Az én színrevitele: Önéletírás a XX. századi magyar irodalomban*, Bp., Balassi, 2005, 74–90 (*Egy polgár vallomásai*), 157–166 (*Puszták népe*).
SZITÁR Katalin, *A regény költészete – Németh László*, Bp., Argumentum, 2010, 75–112 (*Iszony*).
SZEGEDY-MASZÁK Mihály, Ottlik Géza, Pozsony, Kalligram, 1994, 12–151.
SZIRÁK Péter, *Örkény István*, Bp., Palatinus, 2008, 179–253, 254–281.
THOMKA Beáta, *Mészöly Miklós*, Pozsony, Kalligram, 1995, 97–108.

30. A közelmúlt magyar irodalma

Két szabadon választott szerző az alábbiak közül:

Petri György: 3 vers (a *Petri György Munkái I. – Összegyűjtött versek* c. kötetből, 2003)
Tandori Dezső: 3 vers (a *Vigyázz magadra, ne törődj velem* c. válogatáskötetből, 1989)
Oravecz Imre: 3 vers (az *Oravecz Imre válogatott költeményei* c. kötetből, 2000)
Orbán Ottó: 3 vers (*A keljfeljancsi jegyese* c. kötetből, 1992)
Szilágyi Domokos: 3 vers (a *Válogatott versek és műfordítások* c. kötetből, 1979)
Baka István: 3 vers (a *Tájkép fohással* c. kötetből, 1996)
Kányádi Sándor: 3 vers (a *Valaki jár a fák hegyén* c. kötetből, 1998)
Tolnai Ottó: *A gyönggyel töltött browning* (hosszúvers, 1985)
Nagy Gáspár: 3 vers (a *Nagy Gáspár összegyűjtött versei* c. kötetből, 2007)

Két szabadon választott epikus mű az alábbiak közül:

Konrád György: *A látogató*

Gion Nándor: *Virágos katona*

Kertész Imre: *Sorstalanság*

Nádas Péter: *Egy családregény vége*

Szilágyi István: *Kő hull apadó kútba*

Hajnóczy Péter: *A halál kilovagolt Perzsiából*

Esterházy Péter: *Fuهارosok, A szív segédigéi*

Bodor Ádám: *Sinistra körzet*

Krasznahorkai László: *Sátántangó vagy Bárány Wenckheim hazatér*

Egy szabadon választott drámai alkotás az alábbiak közül:

Sütő András: *Egy lócsiszár virágvasárnapja, Csillag a máglyán*

Nádas Péter: *Takarítás*

Spiró György: *Csirkefej*

Kornis Mihály: *Halleluja*

SZAKIRODALOM:

KULCSÁR SZABÓ Ernő, *A magyar irodalom története 1945–1991*, Bp., Argumentum, 1994, 126–143, 169–180.

Magyar irodalom, szerk. GINTLI Tibor, Bp., Akadémiai, 2010, 945–988, 998–1002, 1008–1022, 1033–1035.

HORVÁTH Kornélia, *Petri György költői nyelvéről: Poétikai monográfia*. Bp., Ráció, 2012.

BEDECS László, *Beszélni nehéz: Tanulmányok Tandori Dezső költészetéről*, Bp., Kijárat, 2006.

KULCSÁR-SZABÓ Zoltán, *Oravecz Imre*, Pozsony, Kalligram, 1996.

SZIRÁK Péter, *Kertész Imre*, Pozsony, Kalligram, 2003.

BALASSA Péter, *Nádas Péter*, Pozsony, Kalligram, 1997.

POZSVAI Györgyi, *Bodor Ádám*, Pozsony, Kalligram, 1998.

NÉMETH Marcell, *Hajnóczy Péter*, Pozsony, Kalligram, 1999.

ZSADÁNYI Edit, *Krasznahorkai László*, Pozsony, Kalligram, 1999.

SZABÓ Gábor, *Kilátás az utolsó hajóról: Krasznahorkai László prózavilága*, Bp., Magvető, 2024.

B-tételek

(MEGKÖZELÍTÉSMÓDOK)

- 1. KORSTÍLUS VAGY STÍLUSIRÁNYZAT:** A húzott A-tételből válasszon ki négy művet, majd azokon keresztül mutassa be egy adott korstílus vagy stílusirányzat poétikai, esztétikai, társadalomtörténeti jellemzőit!

- 2. ALKOTÓI PÁLYAKÉP:** Ismertessen a húzott A-tételből egy, a bizottság által kiválasztott alkotói pályaképet, bemutatva a pálya szakaszait, fordulatait, és helyezze el az alkotót kortársai körében (magyar és világirodalmi kontextusban)! Térjen ki arra is, hogy az adott szerző életműve miért meghatározó a magyar irodalomtörténetben! (A bizottság a *-gal megjelölt, magyar szerzők közül választ. Világirodalmi A tétel, illetve a 29. és 30. A-tétel esetén húzzon másik B-tételt!) Természetesen a csillaggal külön nem jelölt szerzők esetében is ismerni kell az alapvetően fontos kronológiai adatokat és műveket.

- 3. MŰFAJISÁG:** A húzott A-tételből válasszon ki három művet, és vázolja fel e művek műfajának előtörténetét és alakulástörténetét három másik példát hozva különböző századokból! Az Ön által hozott példákban kiindulva sorolja fel e műfaj sajátosságait, meghatározó jegyeit!

- 4. ELEMZÉS:** A húzott A-tételhez kapcsolódóan válasszon ki három lírai vagy három elbeszélő prózai művet a tételjegyzékben meghatározott korpuszból, és elemezze azokat **lírapoétikai** (pl. műfajiság, műforma, verstípus, cím, vershelyzet, beszédhelyzet/beszédmód, hangnem, személyesség, szerkezet/kompozíció, tér- és időviszonyok, nyelvi sajátosságok, motívumok, toposzok, szóképek, alakzatok, versforma, ritmus, verselés, vershangzás, rímelés, intertextualitás stb.) vagy **prózapoétikai** (pl. műfajiság, cím, cselekmény, hősök/karakterek, jellemábrázolás, magatartásformák, szerkezet, tér- és időviszonyok, időrend, elbeszélésmód, nézőpontok, nyelvi sajátosságok, motívumok, értékszerkezet, világkép, intertextualitás stb.) szempontok alapján!

- 5. TÁRSMŰVÉSZETEK:** Válasszon ki négy művet a húzott A-tételből, és kapcsoljon hozzájuk egy-egy társművészeti alkotást bármely korszakból! Páronként elemezze az irodalmi mű és a hozzá kapcsolt társművészeti alkotás kapcsolatát, a köztük lévő hatástörténeti/intermediális viszonyt! Térjen ki a művészi kifejezés mód (verbális, vizuális, audiális) eltéréseiből adódó jelentéskülönbségekre is!